

slovenski čebelar

1 9 6 7

LETO LXIX

ŠT. 10

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE

Številka 10

Ljubljana, 1. oktobra 1967

Leto XIX

VSEBINA

Valentin Benedičič: Otvoritev koč na plemenilni postaji Antona Janša pod Zelenico . . .	249
France Guna: Zbogom, ljube čebelice	254
Virmašan: Kje so vzroki	258

NOVICE IZ ČEBELARSKEGA SVETA

Razmnoževanje ive. Nasadi hrušk in čebele. Važno za plemenilne postaje. Kratka poročila iz časopisa Die Biene. Se o zamenjavi matic .	260
---	-----

NAŠA ORGANIZACIJA

Izvleček iz poročila tajnika tov. Franca Cvetka na XVI. rednem letnem občnem zboru dne 30. aprila 1967. Tokrat pa poleg drugega na piknik	262
---	-----

OSMRTNICE

Jože Gabršek, Anton Dovečar	264
---------------------------------------	-----

Uvodna fotografija: Naši čebelarji z gosti iz zamejstva ob otvoritvi plemenilne postaje pod Zelenico.

List izhaja vsakega 1. v mesecu. Clani, ki plačujejo letno članarino 1700 din, ga prejemaajo zastonj. Izdaja ga Zveza čebelarških društev za Slovenijo v Ljubljani, Cankarjeva cesta 3/II, tiska ČP Delo — obrat Triglavska tiskarna v Ljubljani, ureja uredniški odbor: Valentin Benedičič, Ivan Majcen, Slavko Raič, France Rome, Edi Senegačnik in Joško Slander. Odgovorni urednik Edi Senegačnik. Letna naročnina za nečlane 2000 din, za inozemstvo 2500 din. Posamezna številka na 52 straneh stane 230 din, na 16 straneh 120 din. Odpovedi med letom ne upoštevamo. Kdor plačuje članarino v obrokih, se s prvim obrokom zaveže, da jo bo do konca leta v celoti poravnal. To velja tudi za naročnino. Številka žiro računa pri Narodni banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, 501-8-268/1

OTVORITEV KOČE NA PLEMENILNI POSTAJI ANTONA JANŠA POD ZELENICO

VALENTIN BENEDIČIČ

V nedeljo 6. avgusta 1967 so naši čebelarji odprli upravno kočo na plemenilni postaji Antona Janša pod Zelenico. Kljub slabemu vremenu, deževati je namreč začelo že v soboto in je prišlo s kratkimi presledki tudi še v nedeljo — se je zbralo pod Zelenico lepo število — kakih 500 čebelarjev in njihovih prijateljev iz vseh krajev Slovenije. Povabilu so se odzvali tudi čebelarji iz sosednje Koroške in Štajerske ter iz južne Tirolske. Ljubljanski čebelarji so se pripeljali s posebnim avtobusom tja do umetnega jezera Završnice, od koder je še slabo uro peš hoje do plemenilne postaje. Udeleženci z osebnimi avtomobili so se pa pripeljali prav na smokuško planino »Žago«, ki je oddaljena le kake četrt ure od plemenilne postaje. Nekaj se jih je pripeljalo prav do koč, znak da je plemenilna postaja lahko dostopna tudi z motornimi vozili. Proti poldnevu je nehala pršiti, megla se je pa še dalje zadrževala in zakrivala pogled na lepo gorsko okolico. Številna in raznovrstna družba udeležencev je pokazala, da tudi slabo vreme ni moglo zadržati naših za napredek vnetih čebelarjev. Saj smo med udeleženci videli celo starosto gorenjskih čebelarjev 86-letnega Ivana Setinca z Jesenic, ki jo je

kar korajžno skupaj s hčerko mahal proti plemenilni postaji. Tudi gostje iz zamejstva so se pripeljali ob napovedanem času na zborna mesto v Breznici, od koder so nadaljevali vožnjo do smokuške planine Žage.

Z majhno zamudo je predsednik gradbenega odbora Ciril Jalen začel otvoritveno slovesnost. Uvodoma se je spomnil borcev, ki so padli med zadnjo vojno za svobodo v tem kraju. Dva pionirja sta odnesla šopek planinskega cvetja na njihov grob. Nato je pozdravil čebelarje, domače in zamejske goste predsednik čebelarskega društva Radovljica Franc Resman. Opisal je težave, s katerimi so se borili graditelji koč. Brez tako velike delovne vneme in uporne vztrajnosti, kakor so jo pokazali vzrejevalca matic Ciril Jalen in Ivan Rodman iz Rodin ter sam gradbenik, bi nikdar ne prišli slovenski čebelarji do tako lepega in za napredek slovenskega čebelarstva potrebnega čebelarškega objekta. Čebelarško društvo Radovljica in zlasti Zveza čebelarških društev za Slovenijo sta nudila graditeljem pri njihovem požrtvovalnem delu vso moralno in možno finančno pomoč.

Za predsednikom čebelarskega društva Radovljica je pozdravil udeležence ter predstavil goste iz zamejstva predsednik Zveze čebelarških društev za Slovenijo Valentin Benedičič. V nadaljevanju je najprej opisal idealno lego plemenilne postaje in njen pomen za napredek našega čebelarstva. Ravno pri opisovanju plemenilne postaje so megle za nekaj trenutkov odgrnile veličasten gorski svet, ki varuje plemenilno postajo pred mrzlimi vetrovi in neurji. Plemenilna postaja leži v višini okrog 1100 m nad morjem v skrajnem severnem koncu gorske doline Završnice pod široko, dokaj strmo in vendar precej travnato steno 1800 m visokega Srednjega vrha. Na vzhodni strani jo varuje gozdnato pobočje nad 2000 m visoke Begunjščice; na severni že omejenjena stena Srednjega vrha in nad 2000 m visok greben Zelenice v ozadju; na vzhodni strani pa strmo, v nižjih legah z drevjem poraščeno v višjih pa skalnato pobočje Stola, najvišjega 2236 m visokega vršaca v Karavankah. Proti jugu je dolina odprta v dolžini kakih 4 km in pada v blagem nagibu od 1100 m pri plemenilni postaji do 743 m nadmorske višine pri Žingarici. Pri smokuški planini se dolina razširi. Tu jo pokrivajo zeleni pašniki. Južno od Smokuške planine jo pokriva visok gozd, dočim prehaja severni konec doline v tipičen gorski svet, ki ga pokriva redko poraslo nizko drevje in grmičevje. Skozi vso dolino teče potok Završnica, ki dobiva vodo izpod snežišč v vzhodju melišč na severni strani grebena Begunjščica. Pri Žingarici se obrne potok domala pravokotno proti zahodu in se po nekaj kilometrih izliva v umetno jezero Završnica. Pri Žingarici zapira dolino na njeni južni strani strm greben, ki se vzpenja od zahoda proti vzhodu v višini okrog 900 do 1113 m v Smokuškem vrhu. Ta greben ločuje gorsko dolino od naseljene Žirovniške ravnine in prvih stalnih čebelnjakov v višini okrog 500 m nad morjem na južni strani grebena. Zračna linija od plemenilne postaje do prvih stalnih čebelnjakov je dolga kake 4,5 km. Pri takih naravnih varovalnih pogojih je dejansko skoraj povsem izključen prilet trolov od drugod. Naj dodam na tem mestu, da sta to odlično lastnost plemenilne postaje preizkusila vzrejevalca Ciril Jalen in Ivan Rodman že prej, še preden sta prišla na dan s predlogom za ustanovitev plemenilne postaje na tem kraju. Dve leti zaporedoma sta namreč postavila na prostor sedanje plemenilne postaje po 10

hramčkov s presejanimi čebelami in neoplojenimi maticami, pa se ni nobena oplodila. To je obenem dokaz, da v tem gorskem svetu ne morejo preživeti zime tudi morebitni pobegli roji. Plemenilna postaja A. Janša pod Zelenico, ki je trotom od drugod nedostopna, izpolnjuje torej docela ta najvažnejši osnovni pogoj dobre plemenilne postaje. Preseneča nas tudi izredno visok procent oplemenitve matic, ki znaša 90 in več odstotkov. Ta procent pa ni odvisen od prej omenjene lastnosti plemenilne postaje o njeni nedostopnosti za tuje trote. Saj bi bil procent oplemenitve ob lažji dostopnosti za tuje trote prej višji kakor pa nižji. Strokovnjaki imajo take plemenilne postaje, na katerih se oplemeni 70 do 80 % matic, za prav dobre. Tu imamo pa procent uspešne oplemenitve kar 90 in več. Nadaljnja značilna lastnost te plemenilne postaje je namreč, da je njena lega kljub visoki nadmorski višini 1100 m n. m. skoraj povsem brezvetrna. Čebelarji znanstveniki so ugotovili, da se zbirajo troti ob svatovanju v zraku na posebnih prostorih, naj jih tu imenujem »trotovišča« (Drohnenplätze). Po oceni ing. Tschindra J., vodje plemenilnih postaj pri deželni zvezi za čebelarstvo na Koroškem, je to trotovišče plemenilne postaje pod Zelenico zelo verjetno v njeni neposredni bližini, in sicer v severozahodni smeri, kjer ni čutiti prav nobenega vetra. Pri svatovanju dajejo namreč troti prednost krajem-trotoviščem v brezvetrnih legah.

Naši čebelarji z gosti iz zamejstva. Z leve proti desni stoje: tov. Štefan, vodja gradbenih del pri koči, predsednik CD Sentvid ob Glini g. J. Neubauer, g. ing. J. Tschinder, ga. S. Tschinder, oba iz Koroške, naš predsednik, g. J. Pfeifer, predsednik CD Bozen-Tirol, ga. Gobiet iz Gradca, g. Schrott, podpredsednik iz Bozna, ga. Neubauer iz Sentvida ob Glini, g. H. Jesenko iz Celovca in g. Gobiet iz Gradca.

Ko je ing. Tschinder videl, da so vsi hramčki obrnjeni v smeri severozahod — jugovzhod je še pripomnil, da se po njihovih izkušnjah zviša procent oplemenitve za 5 do 6 %, če so hramčki obrnjeni v različne smeri. Taka lega hramčkov vpliva torej ugodno na orientacijo matic pri izletavanju in ko se vračajo s prahe.

Dalje je predsednik Zveze omenil, da bodo naši vzrejevalci uporabljali to kočjo med drugim tudi za izmenjavo mnenj in izkušenj s sosednimi koroškimi vzrejevalci, ki čebelarijo z enako čebeljo pasmo. Posebno toplo so pozdravili udeleženci izjavo, da bo Zveza priključila to plemenilno postajo kot važen šolski objekt k prvi čebelarški šoli slovenskih čebelarjev, ki jo namerava zgraditi v bližnji prihodnosti.

Po pozdravu predsednika Zveze je pozdravil udeležence in se zahvalil za povabilo v imenu avstrijskih gostov zastopnik predsednika Avstrijske zveze čebelarjev Al. Tropperja g. Wilhelm Cobiet. Opravičil je odsotnost predsednika Avstrijske zveze, ker odpotuje na Mednarodni čebelarški kongres v Maryland v Ameriko. Poudaril je zlasti pomembnost sodelovanja obeh čebelarških organizacij pri zatiranju čebeljih boleznih vzdolž državne meje ter pri vzreji in odbiri čebel, kar lahko samo koristi razvoju čebelarstva v obeh sosednih deželah. Kot posebno razveseljivo okolnost v tem sodelovanju je omenil tudi obisk naših čebelarjev na različnih tečajih na njihovi čebelarški šoli v Gradcu. H koncu je čestital k tej lepi čebelarški pridobitvi in nam želel mnogo uspeha pri nadaljnjem

delu. Udeleženci so se mu zahvalili za njegove vzpodbudne besede s toplim aplavzom.

Po pozdravu gosta g. W. Cobieta se je zahvalil za uspešno delo graditeljem še predsednik čebelarške družine Anton Janša na Breznici Franc Jalen. Gospa Siegrid Tschinder, referentka za zdravstvo čebel pri Koroški deželni zvezi za čebelarstvo, pa je poklonila plemenilni postaji garnituro pripomočkov za označevanje matic.

Sledil je krst kočje, ki ga je opravil po lovsko z razbitjem steklenice šampanjca vzrejevalec matic Ciril Jalen. Nato je predsednik Zveze prestrigal trak in izročil ključke upravne kočje vodji plemenilne postaje Cirilu Jalnu.

S tem se je končal oficialni del prireditve. Začela se je prosta zabava. Megla nikakor ni hotela odkriti lepote tega kraja. Kmečki godci so na plesišču pridno godli poskočne viže. Nekajkrat so prišli tudi v kočjo, kjer so

zaigrali gostom iz zamejstva, ki so bili ravno pri okrepčilu, nekaj poskočnih. Gostje so se jim navdušeno zahvaljevali in jim ploskali. Ogledali so si še plemenilno postajo in oba trotarja. Pri tem sta dala vodja plemenilnih postaj na Koroškem ing. J. Tschinder in njegova gospa S. Tschinder nekaj prav koristnih nasvetov. Medtem je vodil šaljiv in požrtvovalni čebelar Višnar z Jesenic volitve »mis matice« in »mistra trota«. Volitve so se lepo končale, saj sta dobila imenitna naslova Metka in Ciril Jalen, hči in oče.

V poznem popoldnevu so se začeli udeleženci dobre volje razhajati. Nekateri gostje so se odpeljali domov v zamejstvo, drugi so pa odšli na letovanje na našo jadransko obalo. Prireditelj je uspela, zlasti moralno. Utrdila je zavest našim čebelarjem in jim dala novih pobud, utrjevala so se stara ter sklepala nova poznanstva in prijateljstva. Pa tudi gmotno je bil uspeh glede na slabo vreme še kar zadovoljiv.

Zusammenfassung

Am 6. August 1967 hat der Slowenische Imkerbund die Belegstelle »Anton Janša« unter dem Zelenicaberg in den Karawanken eröffnet. Trotz des schlechten Wetters haben daran, einschliesslich der Gäste aus Österreich und Italien (Südtirol), ungefähr 500 Imker und Imkerfreunde teilgenommen. Diese Belegstelle liegt im nördlichen Teile des Bergtales in ca 1100 m Meereshöhe und hat eine ausserordentlich geschützte Lage. Von Osten, Norden und Westen wird sie von über 2000 m hohen Bergkämmen und Berggipfeln geschützt. Gegen Süden ist das Bergtal in der Länge von ca vier Kilometer (sanfte Neigung des Tales von 1100 m bei der Belegstelle bis 745 m Meereshöhe am südlichsten Teile des Tales) offen. An der südlichsten Stelle sperrt das Tal querr ein 900 bis 1100 m hoher Bergkamm, der es von der besiedelten Ebene trennt. Erst am südlichen Hange dieses Bergkammes befinden sich die allernächsten Bienenstände und zwar ungefähr viereinhalb Kilometer Luftlinie von der Belegstelle. Diese selbst und ihre nächste Umgebung hat trotz bedeutender Lage eine windstille Lage. Im Zusammenhange damit sollte sich, der Aeusserung eines Fachmannes nach, der Drohnenplatz ganz nahe und zwar nordwestlich der Belegstelle befinden. Nur in Verbindung mit dieser vorzüglichen Eigenschaft ist der sehr hohe Prozentsatz (über 90 %) der erfolgreichen Begattungen verständlich. Die Umgebung dieser Belegstelle wurde zwei Jahre hintereinander vor ihrer Errichtung jährlich mit je zehn Begattungskästchen, in denen sich unbegattete Königinnen samt gesiebten Bienen befanden, überprüft. Ein guter Beweis dafür, dass auch eventuelle Schwärme (Flüchtlinge) in dieser Berggegend nicht überwintern können. Diese Belegstelle wird durch zwei tüchtige Züchter betreut.

Čebelarji! Letos je marsikje dobro medila hoja. Po dolgem pričakovanju so nekateri vendarle enkrat napolnili prazne posode. Na žalost pa so skoro povsod čebelje družine močno oslabele. Storimo vse, da spomladi ne bo katastrofe, kot je bila že večkrat po dobri hojevi paši. Oslabele družine moramo utesniti, prav šibke pa združimo in jim pustimo mlado matico. Čebele naj prezimujejo izključno le na sladkorju. Poskrbimo, da bodo zimske zaloge obilne. Če se le da, dodajmo oslabele družinam mladih čebel iz podrtih kranjčev in košev.

ZBOGOM, LJUBE ČEBELICE!

FRANCE GUNA

*Glejte, že sonce zahaja,
skoraj za goro bo šlo...*

Oktobra, prijatelji, pa ni več veliko dela pri čebelah. Dan se nam na hitro krajša in za naše čebele je prišel čas zasluženega počitka. Ne mislim ravno pravega zimskega počitka, toda z delom so že prenehale. Ob sončnih dneh se sicer še nekoliko spreletavajo, a kaj naj počno, ko smo pa s cvetjem pri kraju.

Zato tudi čebelar, ki je pohitel z jesenskimi opravili, da je še do konca septembra dopolnil čebelam zimske zaloge, nima več dosti opravka v uljnaku. Satje, ki ga je morda pustil v mediščih, da mu ga čebele varujejo pred molji, bo pospravil v omare šele, ko se nočne temperature približajo ničli. Včasih je to že okoli vseh svetih, včasih pa tudi šele o svetem Martinu. Čebelarji se pač ravnamo po vremenu, in kdor skozi vse leto dobro obvlada to umetnost, izpolnjuje važen pogoj uspešnega čebelarjenja.

Ker nevarnost ropanja preneha šele z nastopom zime, bomo žrela utesnili na dve ali tri čebele. Kakor hitro pa je toliko mrzlo, da čebele ne morejo več leteti, jih je treba zavarovati tudi pred rovko. V toplem vremenu so ji čebele že same kos, v mrazu pa se to tako preobrne, da je čebela proti rovki čisto brez moči. Letošnjo zimo mi je odlično čebeljo družino sklestila do zadnje čebele. Nastanila se je kar v panju, kjer pa sem jo ujel šele spomladi, ko sem pospravljaj kupe njenih zjedi in odpadkov. Občutne škode sem bil seveda sam kriv. Nujno je torej, da pred zimo zastremo žrela z zapahi, ki propuščajo le čebelo, a nobene večje živali.

Odevali panjev še ne bi. Dokler ne odstranimo satja iz medišč, bi z odevanjem na vsak način še počakali. Vendar naj to preudari vsak po svoje. Tu smo namreč različnih misli. Nekateri strokovnjaki priporočajo zgodnje odevanje, nekateri pozno, a večina pa pred poznim odevanjem resno svari. To pot bi še posebej opozoril na manjše špranje med posameznimi panji v skladu. Te navadno prezremo ali pa se nam zde premalenkostne, da bi si z njimi nakopavali drobno delo. Jaz pa menim, da je nezapažena praznina okoli panja še bolj občutna kot pa praznina v njegovi notranjosti. Vsa skladanica v pročelju uljnaka naj bi bila zapažena tako skrbno, da pri nobeni reži ne bi našli tanki zimski vetrovi poti v uljnjak.

V oktobru slabičev ne združujemo več, ker smo vse to opravili že ob jesenskem pregledu. Če pa kak panj zgubi matico, — na to moramo biti pač vse leto pozorni —, mu pa v tem času še vedno zelo lahko pomagamo. Iz osirotele družine ometemo dopoldne nekaj satov na tisti strani, kjer je manj čebel, proti večeru pa to pripravljeno praznino izpolnimo z gnezdom rezervne družinice. Če je teh satov preveč, uporabimo predvsem glavnino gnezda, stranske redko zasedene sate pa kar ometemo v isti panj. Sat z matico potisnemo v panj na tako mesto, da ne trči matica kar v prvem momentu ob tuje čebele, temveč da je sprva bolj sredi med svojimi. Važno pa je, da tako

združevanje ali dodajanje opraviš mirno in na hitro, ne da bi se žival razburjala. Kdor hoče, pa matico lahko zavaruje tudi z matičnico. Previdnost je lepa čednost.

Naj na tem mestu opozorim, da je oktober morda najugodnejši čas za izmenjavanje matic. Čebele so umirjene in srboritost iz kostanjeve pa tudi ajdove paše jih je popolnoma minila. Ker nimajo več odkrite zalege, so zelo zbegane, ko jim odvzameš staro matico. Na tem primeru začetnik lahko še posebno nazorno opazuje bučno hrumenje, ki jasno potrjuje brezmatičnost. V takem »obupu« sprejmejo čebele novo matico z odprtimi rokami in hvaležnim srcem. Kljub vsemu temu pa jo vseeno dodam v matičnici, zamašeni s strjenim medom ali sladkornim testom. Če staro matico odstranim dopoldne, dodam mlado na večer istega dne. Matičnico potisnem kar zadaj pod satnika, tako da jo s prsti še vedno lahko dosežem. Kak ponovni pregled je nepotreben, pa tudi ni priporočljiv, saj ti prisluškovanje ob okencu pove vse že naslednji dan.

Vsega tega dela pa je zelo malo, skoro nič. Zato »čebelarim« tem več na klopci pri uljnaku. Zdaj je sonce spet zaželeno, tako čebelarim kot čebelarju. Posedam in se po malem poslavljam: od sonca, od pisanih cvetlic na vrtni gredi, posebno pristržno pa od svojih čebelic. Vsako jesen se poslavljam, a vsako leto bolj resno. Saj veste: »Bodi človek, bodi lonec — vsega je enkrat konec.« Pa tudi res ne vem, če jih bom prihodnje leto še pasel. One bodo gotovo pričakale pomladi, zakaj čebela sicer umre, panj živi dalje, panj je nesmrten. Bom tudi lepo poskrbel zanje. Kako bo z menoj in kje bom, pa prav nič ne vem. Morda na zadnji strani Čebelarja ... No, to bi bilo še kar lepo, saj od njega bi se prav tako težko ločil kot od čebel. Nanj sem navezan kot pobožen vernik na sveto pismo, da ga prenašam iz hiše v ulnjak, iz ulnjaka pod senčnato jablano, od tam k delovni mizi, nazadnje pa še zvečer v spalnico, kjer mi do jutra počiva ob zglavju.

Tudi zdajle, ko se tako odkritosrčno izpovedujem, mi dela družbo »Čebelar«. Na klopi je poleg mene vseh devet letošnjih števil in jaz listam po njih nazaj: kakor da gledam živo sliko vse naše tovarišije, a med njo samega sebe v zrcalu. O, koliko lepih načrtov, vztrajnih prizadevanj in tihih upov! Sredi zime sem sanjal o pomladi, spomladi gradil upe na poletje, a v aprilu sem se predajal vabljivim sladkim nadam tako navdušeno, kot da bi se mi bila kdaj kaka resnična in živa, temnooka in črnolasa Nada zakoreninila v globino srca ...

Mnogokrat je že zapisal naš list, da čebelarji neprestano upamo, in če smem soditi po sebi, to popolnoma drži. Letos še posebno! O, kako sem snoval! Če ne bo resje, bo pa češnja, — a če bo češnja minila v dežju, bo pa jablana cvetela v toliko lepšem ... Ko se je vse to čisto skazilo, — no, — se bo pa za travniško cvetenje prav gotovo naredilo pravo vreme. Končno pa se poleti še vedno lahko naredi čudež, recimo — mana ... zakaj pa ne bi bila spet enkrat mana! Ne vem, zakaj ne! Saj je že dolgo ni bilo. Zakaj ne bi bila slučajno spet ravno letos. Če je bila lahko leta osemintridesetega, je prav tako lahko tudi letos. Pa še kaka mana je bila! O, bogovi! Takrat sem si bil nabavil toliko pločevinastih posod za med, da si je pozneje vsa moja žlahta iz njih lahko napravila žehtne piskre! Zakaj pa ne, saj jih nisem pozneje

nikdar več napolnil. To me je izučilo! Od takrat dalje rajši kupim emajliran lonec, da ga pozneje lahko porabim za koline, ali pa lesen čebriček, ki mi še bolj prav pride, recimo — za kako kisko repo. — Kajne, same prazne nade!

O, pa ni res! Upanje drži človeka pokoncu, lepa nada pa te dviga in navdaja s prepotrebim življenjskim pogumom. Še več: ravno to dela človeka mladostnega! Mar veš Prešernove verze, s katerimi označuje mladega človeka:

Gradove svetle zida si v oblake,
Zelene trate stavi si v puščave...

Ej, ljubčki, prijateljčki, saj to pa velja ravno o nas, to smo ja mi, — mi čebelarji! Zato pa rečem jaz... Med čebelarji so večinoma starejši ljudje. Tako je bilo, tako je in tako bo tudi ostalo, — mi lahko verjamete. Toda kje drugod še najdete toliko mladostnega poleta kot ravno med njimi!

A navsezadnje pa niti ni samo to. Saj so tudi gospodarski uspehi. Nemara bi bilo zdajle na zahvalno nedeljo ne samo lepo, ampak tudi vredno v hramce tega ali onega čebelarja pogledati. Mislim, da bi medene deže odtehtale tudi kako žitnico. Če enkrat pošteno navalimo v obljubljeni deželni Lik, se bomo še v medu kopali. Sicer bomo pa prej ali slej odkrili še kak nov kontinent!

Jaz sam se pa z letošnjo letino res ne morem kaj prida pohvaliti. Kakor sem imel v aprilu pri čebelah dobro zastavljeno, bi bilo lahko dokaj boljše, če ne bi bilo vreme nagajalo vso pomlad. Sem pa vseeno zadovoljen s pridelkom, kolikor ga je pač bilo. Moja družina ne bo stradala medu, nobenega kupca mi ne bo treba odkloniti, pa še kakemu siromaku bom lahko dobro storil, če kdaj tako nanese. To je pa zame že kar dovolj.

»Koliko si pa pravzaprav letos pridelal?« me pobara ta ali oni. — Ne veliko, jaz nikoli ne pridelam veliko, imam preveč čebel. Če bi jih imel manj, bi najbrž bolje opravil. A kaj, ko imam tako rad, da je veliko šumenja okrog mojega doma. »France, pogledaj no, če ni spet kak roj, ko tako hrumi!« me je včasih skrbno opominjala mati. »Naj le hrumi, mamca, še bolj naj hrumi, zato pa so čebele pri hiši!« — »Pa bi vendarle pogledal,« se je oglasila še žena, »saj kar buči nad uljnjakom«. — »Naj kar buči, še bolj naj buči, — čemu pa potem buče, če ne zato, da buče!«

Pa saj mi nihče ne verjame.

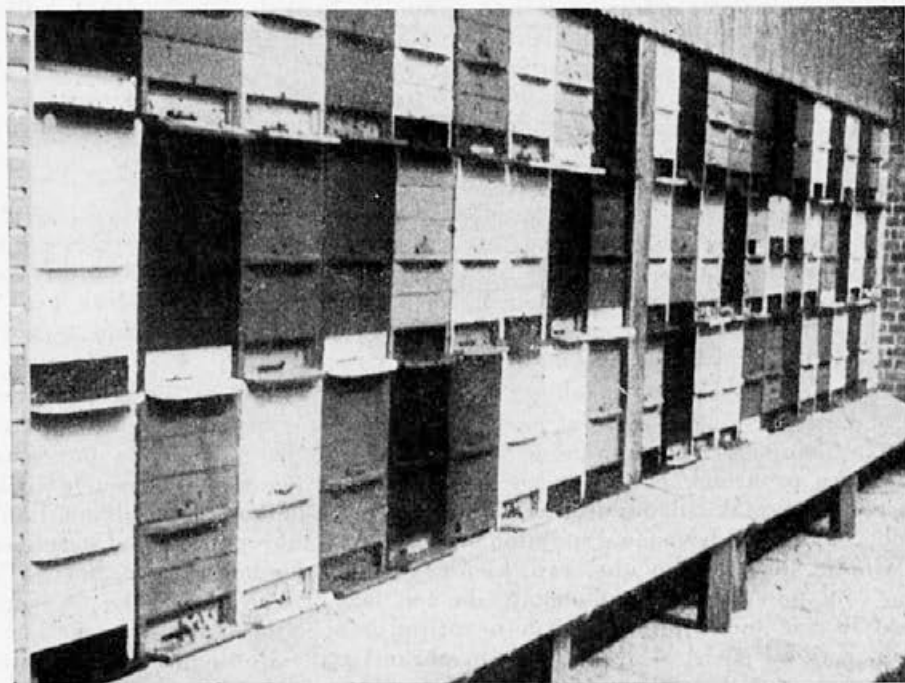
»Ti ga nemara pridelal več kot mi vsi skupaj,« me včasih v šali napletajo moji najljubši prijatelji-čebelarji. »a ga tajiš kot kača noge. Ko ga nam že čisto zmanjka, pa ti privlečeš na dan svoje kadi!« — Pa imamo čebelarji res nekaj te kmečke lastnosti, da ne povemo zlepa čisto po pravici: začetniki imajo večje oči in radi pretiravajo v številkah, veterani pa so zmernejši in bolj redkobesedni, če jih le ne zapelje navdušenje nad bajnimi uspehi. Dobro letino pa navadno priznamo šele potem, ko je že davno za nami in ko se nam zgrne na glavo spet sedem suhih let.

»Glej ga no, zdaj pa spet vse drugo klati, samo da bi se izmaknil, se nadaljuje prijateljska polemika. »Kar praznega satja tudi ne vrtiš, mi že vemo. Kaj misliš, da mi nimamo čebel!«

Ker vas imam vse skupaj zelo rad, vam pa razodenem svojo skrivnost, kakor še nikoli nikomur: Če bi pridelal trikrat toliko, kot sem pridelal v resnici, in bi temu zaželenemu pridelku prištel še 156 kg neporabljenega lanskega medu, od vse te skupne zaloge pa bi potem 328 kg prodal, 74 kg razdajal med sorodnike, 27 kg pa bi ga pospravila moja nadobudna družina, bi ga moralo biti zdajle še točno 1317 kg. Jaz bi bil take številke kar vesel, le škoda, da je v resnici veliko manjša. — No, kdo bo izračunal? Račun ni ravno težak.

Ker pa že ravno govorimo o medu, čebrih in hramih, bi bilo važno dodati še tole. Nikakor ni vseeno, kje in kako shranjuješ med. Če so ti čebele prinesle kvalitetno robo, glej, da tako tudi ohraniš! Tu gre tudi za tvoje dobro ime. Med shranjujemo v hladnih, toda suhih prostorih. Posoda, naj bo ta ali ona, mora biti skrajno tesno zaprta, a to ne le zaradi kakega mrčesa, temveč zlasti zaradi vlage, ki bi jo sicer med vsrkaval iz zraka. Prav zato lahko med od vrha zvodeni, zavre ali se začne kisati. Preden začneš novo posodo, med posnemi, četudi si ob točenju vsega precedil. Vedno namreč vrže iz sebe še nekaj bele pene, ki kvari lepo lice medu.

Urednikova pripomba: Tov. Guna je s tem člankom zaključil svoja mesečna navodila. Kar celo leto nas je razveseljeval s svojim prijetnim, včasih že kar pesniško pobarvanim kramljanjem, ki nam je bilo vsem zelo všeč. V imenu vseh bralcev našega lista se mu za ves njegov trud iskreno zahvalim.

Vsa skladanica v pročelju ulnjaka je zapažena tako skrbno, da pri nobeni reži ne bi našli zimski vetrovi poti v ulnjak.

KJE SO VZROKI

VIRMAŠAN

Da nesreča ne počiva, je znano. Večkrat se pridruži prvi še druga in skupno nas uničujeta. Žalostno je, da pri tem tudi čebelarji nismo izvzeti, kar se je pokazalo lansko leto in posebno še letošnje pomlad.

Lanska letina je bila izredno slaba. Čebele so vse leto živele tako rekoč le ob čebelarjevi pomoči, seveda kolikor se je bil tega zavedel. Tudi letošnja pomlad je bila taka. V zimski počitek so šle sicer z zadostno zalogo (sladkorja). Za prezimovanje pa so najbolj važne mlade čebele, teh pa ni bilo zadosti. Kolikor jih je tudi bilo, so se izrabile pri predelavi sladkorja, namesto da bi šle spočite v zimo in take dočakale pomladi. Odkrito priznavam, da me je celo zimo skrbelo, kako bodo prezimile. Nisem se bal zaradi hrane, ker so je imele dosti, pač pa zaradi čebel samih. Da je bil moj strah upravičen, je pokazala pomlad. Družine so bile slabe. Mrtvic ni bilo preveč, ker je bila zima za prezimovanje ugodna. Stare izrabljene čebele so se izletele iz panjev že jeseni in še spomladi. Ostale so le mlade in teh je bilo malo. Že jeseni so čebelarji zmanjšali število panjev pač po svojih finančnih sredstvih, nekaj je pobrala še zima in lahko računamo, da se je tako skrčilo število panjev v našem društvu najmanj za četrtno.

K tej že zadosti veliki nesreči se je spomladi pridružila še druga hujša: bolezen nosema in pršičavost. Ni čebelnjaka, ki ne bi bil okužen z eno ali drugo. Najbolj je okužena s pršico Poljanska dolina, medtem ko je ožja okolica mesta z nosemo. Koliko dela in stroškov bo zopet, da se bo to zatrla. Zdravstvene ekipe s čebelarskimi pregledniki so zajele vse čebelnjake članov kot nečlanov. Tu ne more in ne sme biti nobene izjeme, če hočemo, da se bolezen zatre. Upam, da se bo plinjenje odvijalo v redu, za kar nam jamči zadostno število izvezbanih čebelarskih preglednikov. Po izvršenem plinjenju je treba čebele poslati v ponovno preiskavo na Veterinarski zavod v Ljubljano. Kdor prevaža, bo le na potrdilo tega zavoda dobil dovoljenje za prevoz.

Nosemo zdravimo s fumidilom-B. Naša sreča je, da ga je Zveza pravčasno nabavila. Je res drag, a kako je bil potreben, je pokazala njegova poraba. Precejšnja zaloga je kmalu pošla in morali so nabaviti drugo.

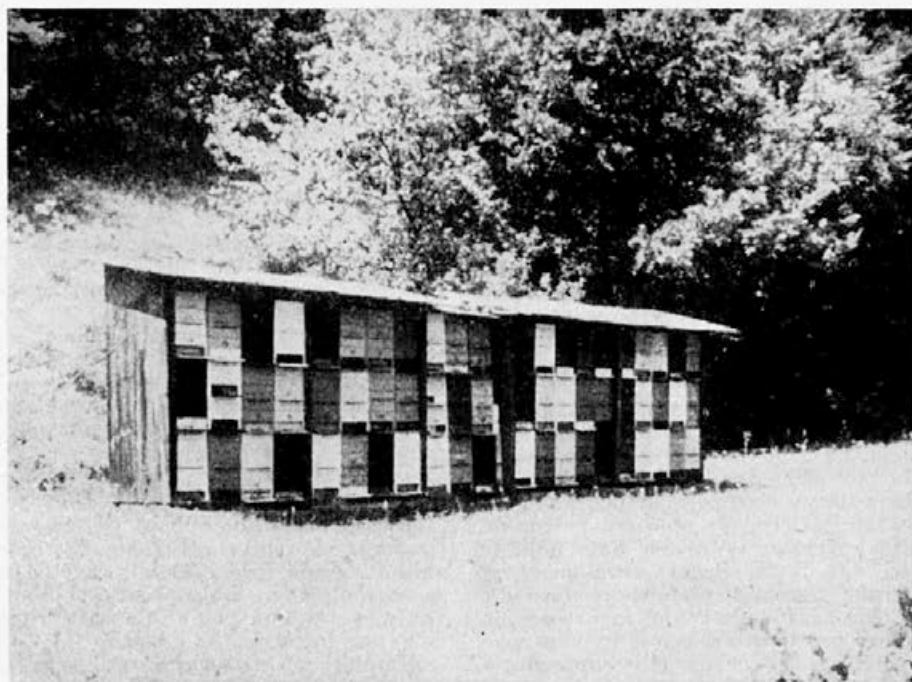
Zdravljenje noseme pa zahteva več dela. Pri tej bolezni je okuženo vse, kar je v panju: čebele, satje in med. Mrtve čebele je najbolje sežgati ali vsaj globoko zakopati. Med, kar ga je še ostalo v satovju, iztočimo in porabimo za ljudsko prehrano. Za čebele ga ne smemo, ker bi s tem bolezen le širili. Iztočeno satje razkužimo z očetno kislino, potem ga lahko še uporabimo. Panj, posebno pa dno, odrgnemo s spajalno svetilko. Ako take panje zopet naselimo, je najbolje, da jih z močnimi roji, ki jih usadimo na same satnice. Seveda je treba roju potem izdatno pomagati, da čim laže izdelata satnice. Le če bomo napravili vse točno po predpisih o zatiranju čebeljih boleznih, bomo imeli uspeh. Kaj vse ne stori čebelar, da bi ohranil svoje ljubljenske pri zdravju!

Lanske in tudi letošnje izkušnje naj nam bodo dobra šola za prihodnost. Opustiti moramo trditev, da živi čebelar od upanja in čebele od sladkorja. Poglejmo trezno vse stvari, če hočemo še naprej uspešno čebelariti.

Prva skrb naj bo, da bomo vsako jesen zazimili res močne družine, t. j. take s čim več mladimi čebelami in mladimi maticami. Tam, kjer narava sama ne nudi čebelam te možnosti, jo mora dati čebelar. Zato mora, kjer nima jesenske paše, dražilno pitati bodisi z medom ali sladkorjem. Najbolj se obnese sladkorno testo, ki nudi čebelam tako rekoč neprekinjeno pašo. To naj traja vsaj do srede septembra.

Vem, da bo marsikateri čebelar zmajal z glavo, čemu toliko vika in krika in dela zaradi tega, saj bodo čebele vse same uredile, tako da bo prav. Deloma bo to res, a zavedati se moramo, da so tu stvari, ki jih čebele brez naše pomoči ne morejo opraviti. Če so nam že vzeli kravo, naj gre za njo še tele, samo da bodo čebele spet zdrave in da bomo lahko uspešno čebelarili.

Še na nekaj bi rad opozoril, čeprav vem, da bo to glas »vpijočega v puščavi«. Gre namreč za našo organizacijo in mislim pri tem na čebelarje, ki še niso naši člani. Tu bi morala nastopiti oblast. Zakaj mora vsakdo, ki hoče biti lovec ali ribič, biti član te organizacije in pokazati vsaj osnovno znanje iz stroke, preden jo lahko izvršuje. Zakaj morajo biti ravno čebelarji izjema. Le od njih se za začetek ne zahteva nobenega znanja. Če bi dosegli, da bi bili vsi čebelarji člani društva, bi imeli posebno takrat, ko izbruhne bolezen, in to je bilo letos, veliko lažje delo, kot ga imamo tako. Ali ne bi bilo mogoče to v bližnjem času izvesti z zakonom ali vsaj z uredbo? To bo le v korist našemu čebelarstvu.

Tudi v zloščljivih čebelnjakih nam čebelje družine lahko dobro prezimijo.

novice iz čebelarškega sveta

Razmnoževanje ive. V listu Allgemeine deutsche Imkerzeitung se čebelarški mojster Andreal vneto zavzema za razmnoževanje ive s semeni. Za čebelarstvo imajo poseben pomen vrbe, ker dajo ob ugodnem vremenu zgodaj spomladi velike množine dragocenega peloda in nektarja, kar daje čebeljim družinam dober polet v novo čebelarško leto.

Posebna skupina iv je za čebele zelo koristna. Ive imajo posebno lepo socvetje, pravimo jim tudi mačice; so dvodomne rastline, to se pravi, da so na isti rastlini samo mačice z moškimi cveti, na drugi pa samo mačice z ženskimi cveti. Obnožino dado le moške, medtem ko izločajo nektar moške kakor tudi ženske rastline. Te rastline z ženskimi cveti so še posebno važne, ker skrbje za razširjanje semen. Leto za letom prepuščajo milijone finih semen, visečih na dlačicah, ki kalijo vsepovsod, kjer se jim le nudi priložnost.

Razmnoževanje s potaknjenci je mogoče pod posebnimi pogoji in se da do tudi tako dobiti nove rastline, vendar ta metoda pri masovnem razmnoževanju iz tehničnih razlogov ne pride v poštev, kakor trdi zgoraj omenjeni čebelarški mojster, ki se že nekaj let bavi z razmnoževanjem iv iz semena. Prve poskuse je delal v rastlinjaku. Ker pa večina čebelarjev nima rastlinjakov ali toplih gred, se je omejil na poskuse na prostem.

Če hočemo pridobiti vrhovo seme, si moramo najprej poiskati žensko vrbo, ki naj stoji kar se da blizu moške. To je potrebno, da se semena oplodijo in so tako dobro kaliva. Potem moramo opazovati, kdaj semena dozorevajo. To se dogaja, kakršno je pač vreme in klima, približno od srede aprila do srede maja, vendar se v izrednih letih lahko še nekoliko zavleče. Če opazimo potem na mačicah ženskega drevesa prvi puh, je prišel čas žetve. Sedaj osmukamo vse semenske mačice v platneno vrečico (ne plastično zaradi plesnenja) in jo obesimo v suhem prostoru. Vrečico je treba skrbno zavezati in jo nekaj dni zaporedoma dobro pretresti, da se semena ločijo od dlačic. Vrečico moramo odpreti brezpo- gojno na prostem, ker leti puh vsepo-

vsod po zraku. Na dnu vrečice najdemo semena pomešana z različnimi majhnimi gosencami in ličinkami, ki so živele ob mačicah. Semena so podobna majhnim zelenim matičjim jajčecam. Ker pa je ivovo semeje kalivo le nekaj tednov, ga je treba posejati takoj, ko smo ga dobili. Najbolje je, če ga denemo v majhno ku- verto in ga enakomerno potresemo po pripravljeni gredi, s tem da nalahko trkamo po kuverti. Da dobimo kakih 1000 rastlinic, nam je potrebna greda, velika okoli 1 m². Zemlja tu nima posebnega pomena, dober je čist peščen svet, barjanska zemlja pa ne ugaja. Ob sušnem vremenu je treba škropiti s fino škropil- nico, pa zelo previdno, da drobceh semen voda ne odplavi. Že po kakih dveh do treh dneh opazimo majčkene sejance.

Do jeseni dosežejo rastline višino 5 do 25 cm. Ker stojijo tesno ena poleg druge, jih je treba prek zime presaditi na pro- stornejšo gredo; tam se prihodnje leto lahko tako potegnejo, da jih moremo presaditi. Samo večje rastline nad 20 cm lahko sedaj posadimo povsod tam, kjer se nam zdi primerno. Manjše rastline prav lahko zaduši plevel, zato se pripo- roča, da majhne ive presajamo šele drugo leto; prostora za to je povsod dovolj ob gozdnih robovih, v zaščitenih gozdovih, ob mejah, potokih itd. Da je med temi mladimi rastlinicami polovica moških, polovica ženskih, ni treba posebej pu- udariti. Velik pomen ženskih vrb je v tem, ker izločajo več nektarja, in v raz- širjanju vrbovih semen. Čim več jih veter raznese, tem večja je možnost, da se tu in tam tudi popolnoma naravno pojavijo mlade vrbe, ki sta jih vesela človek in čebela.

S. R.

Nasadi hrušk in čebele. V območju Krasnojarsk imajo v kolhozu Agronom velike nasade hrušk. Delali so poskuse za najboljše in najuspešnejše oploje- vanje cvetja. O uspehih in dosežkih tega dela poroča A. Ja. KUCERUK tole:

Za oplojevanje cvetja so vzeli v poštev naravno oplojevanje po čebelah in dru- gih žuželkah, ročno prenašanje peloda s čopičem in pa samolastno oplojevanje

cvetov. Pri obeh zadnjih načinih so bila drevesa zaščitena in obdana s posebnimi mrežicami.

Samolastna oploditev cvetov ni pri nobenem drevesu obrodila plodov!

Pri ročni oploditvi s pelodom istega drevesa so hruške sicer obrodile nekoliko plodov, če je bilo vreme ob even-tenju toplo in suho. Ročno oplojevanje cvetov s pelodom z drugih hruškovih dreves je bilo precej uspešno in je drevje vedno dobro obrodilo. **Oplojevanje po čebelah** pa se je izkazalo kot najzanesljivejše in najuspešnejše. Poleg tega so bili plodovi pri tej oploditvi dvakrat do trikrat tako težki kot pri oploditvi z roko.

Oploditev po vetru ni bila uspešna.

Po Pčelovodstvu 12-1966. J. M.

Važno za plemenilne postaje. Ob pomanjkanju paše, posebno še ob deževnem vremenu, se mnogokrat zgodi, da začnajo družine odganjati trote, kar je posebno za plemenilne postaje usodno. Doslej smo to nevarnost odvrčali tako, da smo trotarju odvzeli matico in tako prisilili družino, da je še naprej gojila trote, vendar smo s tem preprečili nadaljnje zaleganje trotoev. Brž ko se je matica tega panja sprašila, družina ni hotela več gojiti trotoev. Usoda plemenilne postaje je bila s tem zapečaten.

Na pobudo prof. Ruttnerja je vodja plemenilne postaje Braun napravil zanimiv poskus, ki je popolnoma uspel. Plemenilna postaja leži nekako 1000 m nad morjem in je z visokimi hribi dobro zavarovana pred tujimi troti. Po nasvetu znanstvenika Ruttnerja je dal trotarjem v **medišče** medeno-sladkorno testo s 5 % dodatkom beljakovin. Medtem, ko so panji v dolini zaradi neugodnih razmer odganjali trote že v drugi polovici junija, so trotarji obdržali na plemenilni postaji svoje razpoloženje in z vneto gojili trote. Omenjeno testo iz medu, sladkorja in beljakovin je bilo v mediščih stalno v večji količini na razpolago. Matica je marljivo zalegla vsako celico, iz katere se je izvalil trot, in čebele so trotjo zalego skrbno negovale. Še celo v prvem tednu avgusta je Barun videl matico, kako je zalegala trotovske celice na gradilniku.

Po teh poskusih je čebelar Braun prepričan, da so tako odstranjene vse skrbi zaradi vzreje trotoev na plemenilnih postajah.

Po Die Biene 6-1967. J. M.

Kratka poročila iz časopisa Die Biene. Obnožina ive (*Salix capraea*) vsebuje 54,45 odstotkov čiste beljakovine in za čebele prebavljive 47,13 odstotkov. Vrh tega so v njej zastopane tudi mineralne in maščobne snovi. Nekaj primerjave z drugimi obnožinami:

leska (<i>corylus avellana</i>)	50,16 in 46,68 %
jelša (<i>alnus</i>)	18,94 in 14,34 %
breza (<i>betula</i>)	25,03 in 11,25 %
beli gaber (<i>carpinus</i>)	20,01 in 13,63 %
bor (<i>pinus</i>)	14,00 in 9,54 %

Iz ZDA poročajo o jesenskem padanju čebel v močnih, dobro oskrbljenih družinah. Čeprav je bilo v panjih težko najti kako mrtvo čebelo, so družine končno propadle v marsikaterem čebelnjaku do 90 odstotkov. Iz mrtvic se je dala izolirati plesen *aspergillus flavus*. Domnevajo, da določene vrste mane pospešujejo uspevanje te plesni, ta potem morda vsebuje snovi, ki zastrupljajo čebele.

Mikrotoksikologija — nauk o malenkostnih strupih — doslej še slabo razvita znanost — je dosegla, da ima večina ljudi pri nas preveč svinca v krvi in preveliko zalogo svinca v telesu. Krivdo za ta pojav zvrčajo na avtomobilske in industrijske uhajajoče pline. Posledice pri prizadetih: nespečnost, alergija (preobčutljivost, bolečine v hrbtu, naraščanje želodčnih, črevesnih in živčnih obolenj, omejevanje spomina, arterioskleroza, mrtvorojenost, splav, slaboumnost pri otrocih, srčna kap).

Še o zamenjavi matic. Naslednja skušnja pri zamenjavi matic je vredna upoštevanja. Po Freeju in Buttlerju (*Bee World*, 1958) naj bodo zanke pri matičnicah čim večje, ker se sicer čebele med seboj ne morejo pitati. Tako lahko pride v stisko tudi zaprta matica in matičja snov bi se težko dela prevzeti. Zdi se, da je potrebno, da čebele razen svojega jezika lahko tudi tipalke vtikajo skozi zanke. Ko so se pa pri nekem poskusu odločili za trimilimetrsko mrežo, so čebele-delavke matice, ki naj bi jih dodali skozi mrežo, poškodovale ali celo umorile! Ker čebele svojo glavo lahko vrinejo tudi še skozi mrežo široko 2,8 mm, ta pač tudi ni primerna in je torej širina 2,5 mm najprimernejša za matičnice.

S. R.

IZVLEČEK

iz poročila tajnika tov. Franca Cvetka na XVI. rednem letnem občnem zboru dne 30. aprila 1967

Tovariši, menim, da je najnujnejše, da se najprej dotaknem čebeljih boleznih, ki so se začele nevarno širiti po naših čebelnjakih.

Čebelarji dandanes bodisi na sestankih, čebelarskih sejah ali kjerkoli se srečajo, največ govorijo o čebeljih boleznih, o nosimi, pršici, počrnelosti čebel in o primerih, ko so nekateri čebelarjem umrle čebelje družine kljub zadostni zalogi hrane in čeprav Veterinarski zavod pri pregledu živih ali mrtvih čebel ni ugotovil nobene navedenih bolezni. Glede čebeljih boleznih se moramo držati do sedaj znanih pravil o higieni v čebelnjakih, da ne kupujemo čebel brez veterinarskega pregleda in satov ter drugih čebelarskih potrebščin, če nam ni dobro poznan prodajalec. Pri vsakem krmljenju čebel uporabljamo vedno le svoj med, če ga imamo; če ga nimamo, pa čisti sladkor, ne pometenca. Za čebelje bolezni poznamo več zdravil. Za nosemo nosemak, fumidil-B ter domači proizvod fumagilin DCH. Najučinkovitejši sta zadnji dve zdravili. Zveza se je zelo trudila, da ji je končno le uspelo nabaviti namesto nosemaka fumidil-B. Pri drugem naročilu fumidila-B nas je Vetpromet obvestil, da ne bomo dobili več tega zdravila, pač pa fumagilin DCH, ki ga izdelujejo v Subotici. Povpraševanja po tem zdravilu je bilo letos zelo veliko. To je dokaz, da je v Sloveniji najbrž več kot polovica čebelnjakov okuženih z nosemo.

Sedaj spomladi je tudi mnogo povpraševanja po folbeksu, ker se zdravi pršičave čebele le v mesecu aprilu in maju s tem zdravilom (plinjenjem). Poznejše plinjenje po izkušnjah v Švici ne bi imelo uspeha. Zato mora biti osemkratno plinjenje izvršeno najpozneje v drugi polovici maja. Naročila za folbeks prihajajo zelo pogosto in to po 10 do 60 tisoč lističev naenkrat.

Niso pa samo v naši Sloveniji čebele tako močno okužene, pač pa tudi v dru-

gih republikah, npr. v Makedoniji. Iz Velesa smo dobili od tamkajšnjih čebelarjev že več pisem, naj jim nujno pošljemo zdravila proti nosemi. Seveda smo jim jih poslali.

Glede čebelje paše je naša republika na zadnjem mestu. Prve spomladanske paše, ki bi imel čebelar kaj od nje, nimamo. Ko začne v drugi polovici aprila, na Primorskem že prej, cveteti sadno drevje, ki ga čebele dobro oplodijo, ne dobijo na njem toliko medicene, da bi jim zadostovala dalj časa za vzdrževanje. Čebelar jih mora kljub temu dražljivo krmiti, če jih želi spraviti do pravega razvoja. Akacijeva paša na Goriškem in v Prekmurju pa je večkrat tako slaba, da čebelar ne krije niti stroškov, ki jih je imel s prevozom. Repice ali drugih oembe vrednih posevkov pa pri nas nimamo. Na cvetlično ali travniško pašo pa se tudi ne moremo več zanašati, ker naši travniki nimajo več toliko cvetlic. Umetna gnojila povzročajo bujno rast trave, izpodrivajo pa cvetoč plevel. Vrh tega pa travnike dandanes kosijo, še preden se plevel dobro razcvete.

Večkrat se pojavi tudi mana na hrastu ali lipi. Ta paša je včasih dolgotrajna, če je deževno vreme ne prekine.

Čebelarji vedno mnogo upamo na medenje smreke in hoje. Zato se s čebelami polagoma vračamo v gozdove. Posebno važna pa je pri nas v Sloveniji paša na domačem kostanju, ki jo čebelarji zelo upoštevajo že zaradi dolgega cvetenja in velike množine obnožine, ki jo naberejo čebele.

Kakor je iz tega razvidno, nimamo v Sloveniji nobene zanesljive naravne paše in si bomo morali v bodoče pasišča s primernimi posevki sami ali pa ob pomoči družbe ustvariti. Če družba želi, da ji bodo čebelarji ob določenem času zaradi oprave postavili svoje čebele v njene plantaže in sadovnjake, ki bodo v nekaj letih začeli cveteti, bo morala zato čebelarstvo močno podpreti.

Občni zbori so bili pri vseh čebelarskih društvih razen nekaj izjem zelo dobro obiskani. Na občnih zborih so razpravljali čebelarji večinoma le o ceni medu.

o čebeljih boleznih in o zastrupitvah čebel zaradi škropljenja sadnega drevja.

Nujno potrebno je tudi, da dobimo čimprej nove čebelarke izkaznice. To naj bi se zgodilo še letos. Da so nove izkaznice res nujne, smo videli pri prodaji fumidila. Ponj so prihajali razni ljudje, ki jih nismo poznali. Če smo zahtevali izkaznico, so se na vse načine izgovarjali, da je nimajo več, ker se je obrabila ali pa so jo zgubili.

Tajništvo Zveze je prejelo od čebelarških društev in družin 1217 dopisov, odposlalo pa jih je 905.

Zveza se je preselila v svoje nove prostore v Cankarjevo ulico 3, drugo nadstropje — desno.

Zveza ima sedaj 44 društev z 254 družinami in skupno 5845 organiziranih čebelarjev, ki so vsi naročeni na Slovenskega čebelarja.

TOKRAT PA POLEG DRUGEGA NA PIKNIK

Ljubljanska čebelarška družina rada prireja izlete. Letos 11. junija pa smo napravili nekaj drugega. Nismo želeli videti daljnih morij in čudežnih dežel. Mahnili smo jo kar na našo Notranjsko, ki jo tujci občudujejo, mi je po domala ne poznamo.

Dva avtobusa sta sprejela nad sto udeležencev, kombi pa je že prej odpeljal kuhinjsko ekipo prav v Rakov Škocjan, kjer naj bi pripravila za udeležence piknik.

Hitro sta puščala avtobusa za sabo lepo posejane vasi in naselja in pristali smo v Planini. Tu smo si ogledali planinsko podzemeljsko jamo. Vljudni vodič je razdelil med udeležence svetilke. Tudi naš povsod navzoči tajnik in blagajnik Anton Verbič je prednjačil s svojo »baklo«. Res, tako blizu, pa je še nismo videli do danes! Jama je pravo čudo narave. Kako majhen se čuti človek ob pogledu nanjo! Dolgo smo stopali po njej in poslušali šumenje in bučanje vode. Vodič, ki nas je vodil po jami, se je od nas poslovil in nam zaželel srečno pot. Tudi vstopnino nam je znižal daleč pod polovico, tako da smo kar dobre volje zapuščali ta kraj.

Naš cilj je bil sedaj Predjamski grad. Ze iz šolskih klopi nam je bila znana Predjama in Erazem Predjamski. Hoteli smo vse to videti od blizu. Avtobusa sta zavila kmalu z glavne ceste na desno in

precej časa vozila. Pa kar nismo mogli zagledati tega gradu. Sele ko smo prispeli prav do njega, je stopil pred nas, kakor da bi zrasel iz skal. Res, prekrasen pogled nanj! Cudili smo se človeški moči in se zamislili v davnino. V sam grad pa je šlo le nekaj naših izletnikov. Družina je sicer pisмено javila naš prihod in prosila za znižano vstopnino, a tu niso hoteli nič slišati o kakem znižanju. Kdor si je hotel ogledati še notranjost gradu, je moral plačati 500 din. Pa mnogim končno tudi ni bilo za to. Posedli so k mizam bližnje restavracije in si ogledovali prečudno lepo zunanost gradu, poleg tega so se okrepčevali in pisali razglednice.

Iz Predjame smo krenili proti Postojni in se peljali mimo vhoda v Postojnsko jamo. Kmalu smo zavili na pot, ki pelje v Rakov Škocijan. Tja naj bi prispeli okrog poldneva. In res smo.

Tu so nas sprejeli zelo prijazno. Transparent »Dobrodošli, čebelarji!« nam je zablestel s hoj. Dekleta z jelovimi šopki, zraven naš ljubeznivi pokrovitelj piknika odbornik Alojz Kalčič. Pa še poleg vsega požirek fine slivovke, da smo si privezali duše. Zadaj ob strani pa so se belile stojnice s kuharskim osebjem in vodjem ekipe Cirilom Erbežnikom, ki je bil pobudnik tega izleta. Z neba pa je sijalo sonce, ki smo ga tiste dni tako pogrešali.

Piknik sam je pač piknik. Pojedli smo na žaru pečeno svinino ali teletino, solato in kruh, si gasili žejo z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami ter si ogledovali hoje in iskali čebele na njih. Nekateri udeleženci so dobili tudi primeren dobitok, če so imeli srečo pri žrebu. Tu smo si poprej ogledali tudi oba naravna mostova, velikega in malega. V bližini teh mostov je bil tudi naš piknik. Blizu nas je bila znana restavracija z barom in prenočišči, kamor se hodijo krepčat tujci, potem ko so si ogledali to čudovito lepoto.

Ko pa je zagrmelo in se zabliskalo nad nami, smo jo kmalu pobrisali v avtobuse in krenili proti Cerknici, da vidimo še ta kraj in Cerkniško jezero. Nobenemu izletniku ni žal, da je videl kraj in lepote jezera. V Cerknici smo si ogledali muzej skladatelja Franca Gerbiča, ki je napisal in uglasbil pesem: »Čebelice rojite!«

Dan se je že nagibal. Zato smo hiteli. Naš program pa še ni bil izpolnjen; morali smo še prek Rakitne in na vrh Krima, potem pa šele domov. Na Rakitni smo se okrepčali, potem pa se preko lškega Vintgarja vrnili domov. Dominik Bric

JOZE GABRSEK

Častni predsednik čebelarke družine Celje je po dolgi, mučni boleznini dotrpel in nas v 77. letu starosti za vedno zapustil.

Z veseljem in ljubeznijo je čebelaril nad 50 let. Bil je idealen čebelar in neumoren delavec v čebelarski organizaciji. Saj je bil od leta 1920 do 1962 stalno v odboru tajnik ali predsednik celjske čebelarke organizacije. To delo je opravljal v splošno zadovoljstvo članstva.

Ko je še obstajala zveza čebelarskih podružnic za Spodnje Stajersko, je tudi v njej vestno opravljal tajniške posle od leta 1926 do 1939. Tako je ves prosti čas posvetil čebelicam in delu za napredek čebelarstva, dokler mu je zdravje to dopuščalo. Leta 1962 ga je članstvo izvolilo za častnega predsednika in mu poklonilo lepo diplomu, kar ga je pristrčno razveselilo.

Ko smo ga 13. julija 1967 spremljali na zadnji poti, so se pogreba udeležili skoraj vsi člani čebelarke družine in mu položili venec na grób.

Ob grobu se je v imenu članstva poslovil od pokojnika predsednik celjske družine Ivan Fegeš in med drugim dejal tudi tole: »Kdo bi mogel popisati — še manj pa poplačati — tvoje delo, ki si ga, dragi Jože, opravil za strokovno vzgojo našega članstva, posebno še mladine. Saj se je v 50-letni dobi tvojega čebelarjenja zvrstilo nešteto otrok iz šolskih razredov pri tvojem čebelnjaku, kjer si jim s strokovno in poljudno besedo razodeval tajne čebeljega življenja in jim vcepil v srca ljubezen do čebelic.« Dragi Jože, vsem ki smo te poznali, boš ostal v spominu kot svetel vzor poštenega, nesebičnega, delavnega čebelarja in ljubeznivega tovariša. Svojo življenjsko nalogo si do kraja izpolnil in zapustil veliko dobrih prijateljev, ki tvoje delo zelo cenijo.

Naj ti bo miren počitek v domači zemlji!

Čebelarska družina Celje

ANTON DOVEČAR

Dne 5. februarja 1966 je neozdravljiva bolezen iztrgala iz naših vrst naprednega in plemenitega čebelarja Antona Dovečarja iz Rogoze pri Mariboru.

Rodil se je 29. maja 1878 v vasi Zvab pri Ormožu. Po končani osnovni šoli si je izbral

mizarski poklic in se z 22 leti zaposlil pri takratni južni železnici, kjer pa mu sreča ni bila naklonjena. Nad njegovo mlado življenje se je spustil temen oblak. Kot mlad 24-letni fant je pri opravljanju službene dolžnosti na železnici izgubil levo nogo in bil od leta 1904 invalidsko upokojen.

Že v letu 1912 se je posvetil čebelarstvu, ker je ljubil čebele in s tem nekako laže prenašal svojo nesrečo in tegobo. Bil je ustanovni član družine v Hočah leta 1912 in njen prvi predsednik, za kar mu izrekamo vse priznanje in pohvalo. Bil je odličen čebelar, pa tudi dober družinski oče in plemenit mož. Mladi in stari so radi poslušali njegove bogate izkušnje in nasvete. Stalno je bil že po naravi tak, da je težil k napredku in zato tudi v čebelarstvu ni hotel zaostajati. Rad se je udeleževal sej in predavanj, dokler je zmožni oziroma mu je zdravje to dopuščalo. Zadnjih nekaj let smo na občnih zborih poskrbeli tudi za prevoz njegovih čebel na paše. Za to nam je bil zelo hvaležen.

Ponosen je bil na Slovenskega čebelarja. Rad je prebiral strokovno literaturo in bil je dolgoletni odbornik naše družine v Hočah. Čeprav je dočakal visoko starost, je prišla njegova smrt za nas vse nepričakovano, saj bi bil še mnogo koristil svoji družini in tudi mlajšim čebelarjem, ki so pri njem vedno dobili prijateljske nasvete in napotke.

Mimo številnih prijateljev in znancev pokojnega Antona so se njegovega pogreba udeležili tudi vsi člani čebelarke družine Hoče in mu poklonili lep venec. Od njega se je poslovil predsednik naše družine tov. Alojz Grajf.

POROČILO ZA AVGUST

Prve dni v mesecu je bila v Sloveniji nenormalna vročina, ki pa je sredi prve dekade popustila in se potem spet stopnjevala. Tudi v drugi in tretji dekadi je bilo več toplotnih sprememb, ki so povzročale hladno in deževno vreme. Zaradi tega je bilo medenje hoje večkrat prekinjeno, ponekod pa je sploh prestalo.

Opazovalci poročajo:

Breg-Tržič: Zelo slab donos. Vse tri dekade komaj 80 dkg.

Zerovnica-Postojna: Ves mesec je medila hoja, po dežju pa je prenehala. Donos dober.

Selnica ob Dravi: Letos je začela mediti hoja na Pohorju v višinah prej kakor v dolinah. Medu obilno. Nekateri so kar trikrat točili. V tretji dekadi konec avgusta je tehtnica padla za 72 dkg.

Cezanjevci-Ljutomer: Ajda je kljub lepemu vremenu odpovedala. Nekaj je kriva tudi toča, največ pa umetno gnojilo. Na njivi, ki ni bila pognojena z umetnim gnojilom, je ajda zelo dišala in čebele so jo zelo obletavale, česar pri drugih z umetnim gnojilom gnojjenih nisem opazil, čeprav je bila zelo bujno razraščena in cvetoča. Bojim se, da z ajdo ne bo nič.

Prosenjakovci-Murska Sobota: Suša je uničila jesensko travniško pašo. Otava je pokošena, ostala je še jesenska resa in repica.

Iška vas: V mojem območju je zamedila hoja šele v zadnji polovici avgusta v nižjih predelih Krima.

Kraj opazovalnice	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Srednja mesečna toplotna °C	Dnevi			Sončni sij v urah
	I.	II.	III.			izletni	deževni	s snežno odejo	
	mesečni tretjini dkg								
Breg-Tržič	+ 10	+ 25	+ 46	+ 81	+19,2	25	6	—	115
Dražgoše—Šk. Loka . . .	+100	+ 20	+ 30	+ 150	+15,9	29	14	—	193
Zerovnica—Postojna . . .	+870	+595	+1020	+2485	+17,3	29	7	—	226
Rogatec	+ 50	—	—	+ 50	+19,6	31	7	—	249
Lovrenc na Pohorju	+245	+ 50	+ 80	+ 375	+18,4	31	10	—	175
Selnica ob Dravi	+ 80	+ 16	—	+ 96	+18,0	26	11	—	197
Lovrenc na Drav. polju	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci—Ljutomer . . .	+200	+130	+ 30	+ 360	+18,6	29	9	—	180
Prosenjakovci—M. Sobota	—	—	+ 40	+ 40	+14,1	31	8	—	225
M. Polana—Lendava	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svibnik—Črnomelj	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iška vas	+290	+220	+ 440	+ 950	+18,7	29	3	—	272
Škofije pri Kopru	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pušča—Bistra—Zagreb . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Povpreček	—	—	—	+ 509	—	—	—	—	—

VSEM ČEBELARSKIM DRUŠTVOM IN DRUŽINAM

bomo poslali v mesecu novembru sezname članstva v trojniku s prošnjo, da jih izpolnijo v vseh rubrikah kar najbolj natančno in čitljivo. Naslovi naj bodo razporejeni po abecednem redu. Poleg bivališča naj bo hišna številka. Na to še posebej opozarjamo, kajti zaradi površno pisanih imen in bivališč nastajajo neprijetne pomote, tako da dobivajo nekateri člani po dva izvoda Slovenskega čebelarja, drugi pa ostanejo brez glasila, ker ga pošte zavračajo s pripombo »nepoznan«. V rubriki »Opombe« naj bodo vsi novi člani posebej označeni. Tu je treba vpisati tudi funkcije članov (predsednik, tajnik, blagajnik). Na koncu seznama povejte, na koga naj naslavljamo pošto.

Od izpolnjenih seznamov naj pošljejo družine en izvod Zvezi, drugega svojemu društvu, tretjega pa naj shranijo za lastno uporabo. Zveza in društva morajo imeti te sezname do 31. decembra 1967.

Da bo naše organizacijsko delo nemoteno potekalo, prosimo, da skličejo družine svoje redne letne občne zборе do 31. decembra t. l., društva pa do 31. januarja 1968. Le tako bo mogoče pripraviti pravočasno potrebno gradivo za občni zbor Zveze. Odbornike prosimo, da začnejo še danes z organiziranjem čebelarjev, ki še niso v naših vrstah.

Tajništvo

ZVEZA IMA NA ZALOGI

stare letnike Slovenskega čebelarja, ki jih oddaja po znižani ceni, in sicer:

nevezani letnik 1949 po	200 din
nevezane letnike 1950, 1951, 1953 in 1954 po	300 din
vezani letnik 1950/1951 v eni knjigi po	500 din
nevezana letnika 1956, 1967 po	500 din
Sodobno čebelarstvo I. del	2500 din
Sodobno čebelarstvo II. del	4000 din
razglednice panjskih končnic po	50 din
serije 10 razglednic v originalnem ovitku po	500 din
načrte zlozljivih in stalnih čebelnjakov od 50 do 100 din	

Pri večjem naročilu imajo člani znaten popust. Pri odkupu vsaj treh knjig »Sodobno čebelarstvo« 15 %, pri razglednicah od 10 do 100 serij 20 %, nad 100 serij 25 %.

NAŠA RADIJSKA PREDAVANJA

bodo tudi v oktobru novembru in decembru. V prvi polovici oktobra boste lahko slišali predavanje Franceta Gune iz Zagorja. Naslov: Naše čebele pozimi. V drugi polovici oktobra bo predavanje tov. V. Benedičiča: Apimondija in naša čebelarstva organizacija. Novembra bo v Radijski kmetijski univerzi predavanje dr. Riharja o dosedanjih uspehih in perspektivah selekcije čebel pri nas in na tujem. Decembra bo predavanje tov. J. Mayerja. Naslov: Pomen čebeljih proizvodov za ljudsko prehrano in zdravje.

ČEBELARSKA PREDAVANJA

Društva in družine, ki žele imeti predavanja, naj se o tem pravočasno pogovore in sporoče svoje želje Zvezi. Le tako bo mogoče vsa predavanja načrtno razporediti. Predavanja naj bodo predvsem v zimskem času od novembra do začetka aprila. Najbolje je, če so združena z občnim zborom. Zveza nima toliko predavateljev, da bi bili vedno na voljo.

Tajništvo

PODTAKNJENCE KIBLERJEVE VRBE

za jesensko in spomladansko sajenje za ograje in za vrbove nasade naročite pri Zvezi čebelarjskih društev za Slovenijo. Ljubljana, Cankarjeva 3/II.

UGODNO PRODAM

40 naseljenih AŽ-panjev z mladimi maticami. Milan Čehovin, Izola, Ulica 11. julija štev. 17.

PRODAM

zaradi bolezni 20 naseljenih AŽ-panjev na 9 satov s panji ali brez njih. Družine so zelo dobre. Naslov v upravi lista.

PRODAM

stajico s kunci pasme činčila ali zamenjam za čebelje družine v AŽ-panjih. Milan Breznik, Ormož, Hardek štev. 1.

LICITACIJSKA RAZPRODAJA

5 naseljenih in 32 praznih AŽ-panjev ter raznega čebelarskega orodja bo na javni licitaciji dne 9. oktobra 1967 s pričetkom ob 8. uri pri Kmetijskem gospodarstvu »Krim« na Igu pri Ljubljani štev. 134